

BESZÁMOLÓ AZ ÖKOLÓGIAI TANÚSÍTÓ SZERVEZET VÁLTÁSÁNAK LEHETŐSÉGEIRŐL

BEVEZETÉS

Írta: Bese Gábor

Szerkesztette: Dr. Varga Ildikó
CerTrust Kft.

A CerTrust Vizsgáló és Tanúsító Kft. megfelelőségértékelő szervezetként hamarosan megkezdte tevékenységét az ökológiai termelés és ökológiai termékek tanúsításának teljes spektrumában az Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/848 (V. 14.) rendelete alapján.

Célunk, hogy magas színvonalon és naprakész szakmai háttérrel támogatott ellenőrzési és tanúsítási szolgáltatásokat biztosítsunk az ökogazdálkodás szereplőinek – termelőknek, feldolgozóknak és kereskedőknek – a jogszabályi követelmények betartásában és a tanúsítvány megszerzésében.

A tanúsító váltás szigorú jogszabályi keretek között valósulhat meg, amelyről az itt összefoglalt cikk ad tájékoztatást az gazdasági szereplők számára.

Az Európai Unióban - így Magyarországon is - az ökológiai gazdálkodás minden gazdasági szereplőjének jogában áll megválasztani, hogy melyik engedélyezett ellenőrző és tanúsító szervezettel kíván szerződni. A (EU) 2018/848-as jogszabály lehetővé teszi, hogy a gazdasági szereplő bármikor másik tanúsító szervezetet válasszon. A tanúsító szervezet váltásának uniós alapját a (EU) 2018/848 rendelet adja meg, míg a részletes hazai eljárást a 34/2013. (V. 14.) VM rendelet szabályozza. A VM rendelet 17. § (1) kimondja: a tanúsító szervezet köteles biztosítani, hogy a gazdasági szereplő felmondhassa a szerződést és másik elismert tanúsító szervezethez csatlakozhasson.

A VÁLTÁS FOLYAMATA

I. A KÉRELEM BENYÚJTÁSA

A gazdálkodó írásban nyújtja be kérelmét egyszerre két helyre:

- »» A tanúsítóváltási kérelmet meg kell küldenie a jelenlegi tanúsító szervezethez és az újonnan választott tanúsító szervezethez.
- »» A kérelemben pontosan fel kell tüntetni a másik tanúsító szervezet nevét. A gazdának kötelessége egyszerre megküldeni mindkét szervezetnek, egyértelműen megjelölve, melyik szervezetet hagyja el és melyikhez csatlakozik. *(Jogszabályi alap: 34/2013. VM r. 17. § (2)-(3))*

2. A DOKUMENTÁCIÓ ÁTADÁSA

A korábbi tanúsító szervezet köteles a gazdasági szereplő ellenőrzési dokumentációját 15 napon belül elektronikus úton, díjmentesen átadni az új szervezet részére. Ez kiterjed minden lényeges dokumentumra: az előző három év ellenőrzési jelentéseire, értékelésekre, kiadott és visszavont tanúsítványokra, valamint a gazdasági szereplő nyilatkozatára arról, hogy tevékenysége megfelel az ökológiai előírásoknak. *(Jogszabályi alap: 34/2013. VM r. 17. § (4), (6))*

3. HELYSZÍNI ELLENŐRZÉS

A régi tanúsító:

➤➤➤ Ha az utolsó átfogó éves ellenőrzés és a váltási kérelem beadása között több mint 60 nap telt el, a régi tanúsító szervezetnek is záróellenőrzést kell végeznie. Az eljárás díjmentes, kivéve ha mintavétel szükséges és a vizsgálat eredménye nem megfelelést mutat ki – ez esetben a mintavétel és a laborvizsgálat költsége a gazdára hárítható.

Az új tanúsító:

➤➤➤ Az új tanúsító a dokumentáció átvétele után 15 napon belül helyszíni ellenőrzést végez a gazdasági szereplőnél. *(Jogszabályi alap: 34/2013. VM r. 18. § (1))*

4. DÖNTÉS ÉS ÉRTESÍTÉS

A helyszíni ellenőrzés alapján az új szervezet 10 napon belül dönt a gazdasági szereplő átvételéről. A választott tanúsító szervezet akkor köteles a tanúsító váltó ökológazdálkodó kérelmét elfogadni, ha a nyitóellenőrzés eredményeként az ökológiai rendelkezéseknek való megfelelést állapított meg. Elfogadás esetén 8 napon belül értesíti a NÉBIH-et és a vármegyei kormányhivatalt. *(Jogszabályi alap: 34/2013. VM r. 18. § (2))*

5. AZ ÚJ SZERZŐDÉS

A szerződést úgy kell megkötni, hogy az új rendszerbe való belépés időpontja pontosan a régi rendszerből való kilépéssel essen egybe, ezzel biztosítva az átállási státusz folytonosságát. Az új szerződés a korábbi szerződés megszűnésének időpontjában lép hatályba, és ettől kezdve az új tanúsító szervezet látja el az ellenőrzési és tanúsítási feladatokat. *(Jogszabályi alap: 34/2013. VM r. 18. § (3))*

6. AZ ÁTÁLLÁSI IDŐ ÚJRAINDELULÁSA

Ha az új tanúsító a helyszíni ellenőrzés során az ökológiai rendelkezéseknek nem megfelelést talál, a gazdasági szereplő elveszíti a korábbi átállási státuszát, és az átállási időszak újraindul. *(Jogszabályi alap: 34/2013. VM r. 18. § (4))*

A VÁLTÁS PONTOS LÉPÉSEI

FONTOS TUDNIVALÓK

- Egyszerre csak egy új tanúsító szervezethez lehet kérelmet beadni.
- A tanúsító szervezet nem akadályozhatja a váltást, és nem kérhet díjat a dokumentumok átadásáért.
- Ha a korábbi tanúsítószervezet megszűnik, a gazdálkodó 30 napon belül kérheti másik ökológia tanúsító szervezethez történő átvételét, az érvényes tanúsítványban szereplő státuszának megtartásával.
- A tanúsító szervezet csak akkor tagadhatja meg az ellenőrzési dosszié átadását, ha a gazdálkodónak a korábbi tanúsítóval szemben díjtartozása áll fenn, illetve ha hatósági eljárás van folyamatban az ökológiai előírások megsértésének gyanúja miatt. *(Jogszabályi alap: 34/2013. VM r. 19. § (1)-(3))*
- A tanúsító szervezet által a gazdasági szereplő számára kiállított tanúsítvány a tanúsítási szerződés megszűnéséig érvényes. *(Jogszabályi alap: 34/2013 (V. 14.) VM r. 17. § (7))*

Amennyiben a tanúsító szervezet döntése a gazdasági szereplő jogát vagy jogos érdekét sérti, a gazdasági szereplő 15 napon belül kifogással élhet az élelmiszerlánc-felügyeleti szervnél, amely a beadványt 15 napon belül elbírálja. *(Jogszabályi alap: 2018. évi XLVI. törvény 27. § (5a), (5b))*

FONTOS TUDNIVALÓK AZ ÁTÁLLÁSRÓL

A váltás szabályait a következő rendeletek tartalmazzák:

- (EU) 2018/848 rendelet az ökológiai termelésről és termékek jelöléséről;
- (EU) 2021/279 rendelet az ökológiai termelés és az ökológiai termékek jelölésének nyomonkövethetőségét és megfelelőségét biztosító ellenőrzéseket és egyéb intézkedéseket meghatározó (EU) 2018/848 európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról;
- 34/2013. (V. 14.) VM rendelet az ökológiai gazdálkodás ellenőrzéséről és tanúsításáról;
- 2008. évi XLVI. törvény az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletről.

AJÁNLÁS A GAZDASÁGI SZEREPLŐKNEK

A váltás előtt célszerű kapcsolatba lépni a kiválasztott új szervezettel a pontos feltételek és díjak megismeréséhez. Így a váltás gördülékenyen és a jogszabályi előírásoknak megfelelően történhet.

További részletes információkat a 2025. november 10-én megrendezésre kerülő CerTrust-Öko webinaron hallhat! A részletekről tájékozódjon a www.certrust.eu oldalon!